

การรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร¹

Business Information Literacy of Undergraduate Students in the Faculty of Business Administration of the Private Universities in Bangkok Metropolitan Area

ชูชีพ มามาก²

Chucheap Mamak

แววตา เตชาทวีวรรณ³

Wawta Techataweewan

อารีย์ ชื่นวัฒนา⁴

Aree Cheunwattana

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีภาคปกติ จำนวน 403 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบทดสอบการรู้สารสนเทศตามมาตรฐานทักษะสามมิติยะสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจ ของคันทันนิ่งแฮม ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) ระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาโดยรวม พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าเกือบทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพอยู่ในระดับต่ำ 2) การเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษาตามเพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ พบว่านักศึกษาที่มีเพศต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยนักศึกษาเพศชายมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่าเพศหญิง นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีที่ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยนักศึกษาชั้นปีที่ 3 และชั้นปี 4 มีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่าชั้นปีที่ 2 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน

¹บทความจากปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

²นิสิตปริญญาโท ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
E-mail: mamak_5@hotmail.com

³Ph.D., อาจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Email: walta@swu.ac.th

⁴Ph.D., ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
E-mail: areech@swu.ac.th

โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและปานกลางมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ และนักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยนักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลางและน้อย

Abstract

The purpose of this research was to study and compare level of business information literacy of undergraduate students in the Faculty of Business Administration of the private universities in Bangkok Metropolitan area based on gender, year of study, learning achievement and ability in computer usage. A sample group, drawn by multi-stage random sampling, comprised 403 regular undergraduate students. The data collection tool was an information literacy competency test based on Cunningham's information competency skills for business students. The study reported the following findings: 1) The level of business information literacy competency of the students in the sample group was at a moderate level for overall attributes. Upon considering on each attribute, the students possessed almost all attributes at a moderate level, except the ability to access needed information effectively and efficiently was in a low level. 2) The comparison of students' information literacy competency level based on gender, year of study, learning achievement and ability in computer usage demonstrated that students of different genders had different levels of information literacy both for overall attributes and each attribute. Male students had a higher level of information literacy than their female counterparts. Students of different years of study had different levels of information literacy both for overall attributes and each attribute. The third and fourth year students had a higher level of information literacy than the second year students. Students of different learning achievement had different levels of information literacy both for overall attributes and each attribute. Students of good and average learning achievement had a higher level of information literacy than those of poor learning achievement. Students with different abilities of computer usage exhibited different levels of information literacy both for overall attributes and each attribute. Students with high ability of computer usage had a higher level of information literacy than those with average or low abilities.

คำสำคัญ: การรู้สารสนเทศ; นักศึกษาทางธุรกิจ

Keywords: Information literacy; Business students

บทนำ

ในปัจจุบันสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม หรือการเมืองการปกครอง จนเรียกได้ว่าเป็น ยุคสังคมสารสนเทศ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบโทรคมนาคมส่งผลให้การผลิตและการใช้สารสนเทศมีการขยายตัวในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องและรวดเร็ว บุคคลจึงต้องมีการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป โดยจะต้องเป็นผู้ที่รู้จักแสวงหาความรู้ รักการเรียนรู้ ตลอดเวลา และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือเพื่อแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในการดำรงชีพ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการรู้สารสนเทศ (Information literacy) เป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการรู้สารสนเทศเป็นความสามารถที่ทำให้บุคคลตระหนักรู้ถึงความต้องการสารสนเทศของตนเอง และสามารถแสวงหา ระบุแหล่ง ประเมินและใช้สารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Association of College and Research Libraries. 2000: Online)

การรู้สารสนเทศมีความสำคัญต่อการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ได้ตลอดชีวิต ประกอบกับสังคมยุคใหม่ที่คาดหวังว่าบัณฑิตจะต้องมีทักษะ 3 ด้าน ได้แก่ การจัดการความรู้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Pinto: & Doucet. 2007: 604) ซึ่งการรู้สารสนเทศเป็นทักษะสำคัญที่สามารถนำพาบุคคลไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันดำเนินการเรียนการสอนบนสังคมที่พื้นฐานความรู้ และการนำความรู้ไปใช้อย่างถูกต้องเพื่อประโยชน์ของผู้เรียน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งในสังคมปัจจุบันมีความเจริญเติบโตและขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ทำให้ตลาดงานต้องการบุคลากรที่สำเร็จการศึกษาทางธุรกิจจำนวนมาก สถาบันการศึกษาหลายแห่งจึงเปิดสอนสาขาวิชาทางด้านธุรกิจ หรือที่เรียกว่าธุรกิจศึกษา (Business education) โดยมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน ในประเทศไทยมีการเปิดสอนธุรกิจศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว ซึ่งในยุคแรกวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ บัญชี เลขานุการ และพิมพ์ดีด การศึกษาทางธุรกิจได้ขยายตัวทั้งที่เป็นหลักสูตรเพื่ออาชีพ ได้แก่ หลักสูตรพณิชยการในระดับอาชีวศึกษา จนถึงหลักสูตรการจัดการและบริหารธุรกิจ ในระดับอุดมศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบรรจุเป็นรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมัธยมศึกษา ปัจจุบันหลักสูตรทางธุรกิจเป็นที่นิยมเรียนของนักศึกษาจำนวนมากและเปิดสอนในมหาวิทยาลัยหลายแห่ง โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยเอกชนที่เน้นการผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับตลาดงาน โดยจัดหลักสูตรให้มีความหลากหลายและเฉพาะสาขาสำหรับตลาดงานในภาคธุรกิจ ได้แก่ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาการจัดการ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการลอจิสติกส์และโซ่อุปทาน และสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรม สาขาวิชาการจัดการความรู้ เป็นต้น สาขาเหล่านี้ได้รับความนิยมจากนักศึกษาจำนวนมากที่มีเป้าหมายจะประกอบอาชีพทำธุรกิจของตนเองและทำงานในองค์กรภาคธุรกิจ (รัชนิพร พุกยามารณ์ พุกกะมาน. 2552: ออนไลน์)

การพัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศมีผู้คิดค้นหลายตัวแบบและหลายมาตรฐาน ทั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการรู้สารสนเทศของสถาบันการศึกษา และการใช้ประโยชน์จากการรู้สารสนเทศ (Emmett; & Emde. 2007: 210) ตัวแบบและมาตรฐานทักษะการรู้สารสนเทศที่มีชื่อเสียงและใช้กันอย่างแพร่หลาย ได้แก่ ตัวแบบทักษะบิกซิกส์ (Big Six Skills Model) ของ ไมเคิล ไอเซนเบิร์ก และโรเบิร์ต เบอร์โควิช และมาตรฐานทักษะสามมิติของการรู้สารสนเทศสำหรับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย (Association of College and Research Libraries: ACRL) ตัวแบบการรู้สารสนเทศเฉพาะกลุ่มอาชีพหรือสาขาวิชาที่มีผู้พัฒนาค่อนข้างน้อยมากโดยเฉพาะทางด้านธุรกิจ เท่าที่ปรากฏในปัจจุบันพบว่าพัฒนาขึ้นโดยการประยุกต์จากตัวแบบมาตรฐานการรู้สารสนเทศของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย ซึ่งได้แก่ ทักษะสามมิติของสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจของแนนซี เอ. คันทันนิ่งแฮม ทักษะสารสนเทศสำหรับวิชาชีพธุรกิจของ

คลุสเตร และบอร์นสเตน และทักษะการรู้สารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจของอาร์เมต กิลินสกี ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ทักษะสามมิติสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจ (Information Competency Skills for Business Students) (Cunningham. 2003: Online) ซึ่งพัฒนาให้สอดคล้องกับสาขาวิชาที่นักศึกษาทางธุรกิจเรียน และความต้องการของตลาดงานทางธุรกิจ ประกอบด้วยความสามารถด้านการรู้สารสนเทศ 5 ข้อ ดังนี้

1. นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้
2. นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้กับความรู้ที่มีอยู่เดิม
4. นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศ ไม่ว่าจะในฐานะส่วนบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่มสามารถใช้สารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย

งานวิจัยเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ตั้งแต่ พ.ศ. 2542 – 2550 พบว่ามีผู้ศึกษาไม่น้อยกว่า 15 ชื่อเรื่อง (เววตา เตชาทวิวรรณ. 2551: 3-4) ซึ่งส่วนใหญ่ศึกษาในภาพรวมของแต่ละสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาทางธุรกิจของมหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้ทักษะสามมิติสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจของ แนนซี เอ. คันนิงแฮม เป็นตัววัดระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาดังกล่าว ซึ่งผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่ออาจารย์และบรรณารักษ์ ตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทางธุรกิจของมหาวิทยาลัยเอกชน ในการพัฒนาการส่งเสริมการสอนการรู้สารสนเทศ ตลอดจนการพัฒนาหลักสูตรเพื่อสร้างเสริมให้นักศึกษาทางธุรกิจเป็นบุคคลผู้รู้สารสนเทศ และมีศักยภาพในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง รวมทั้งสามารถประกอบวิชาชีพธุรกิจหรือในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนตามความต้องการของตลาดงาน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 420 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ส่วนที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ และส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบวัดระดับการรู้สารสนเทศ โดยใช้เกณฑ์ทักษะสามมิติสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจ ซึ่งพัฒนาโดย แนนซี เอ. คันนิงแฮม
3. การหาคุณภาพของเครื่องมือ ดำเนินการโดยเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คนเพื่อพิจารณาขอบเขตของเนื้อหา ความเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา และความชัดเจนของข้อคำถาม จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ

มหาวิทยาลัยรังสิตจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ 0.83

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่วันที่ 15 มกราคม - 15 กุมภาพันธ์ 2553 โดยแจกแบบทดสอบจำนวน 450 ชุด ได้กลับคืนมา 420 ชุด และนำมาคัดเลือกแบบทดสอบที่สมบูรณ์ได้ 403 ชุด

5. การวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการรู้สารสนเทศ และเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศ จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ t-test เปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนจำแนกตามตัวแปร ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ใช้สถิติ F-test หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่หรือผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดโดยใช้วิธี LSD

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบทดสอบ

นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง และมีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมาก

2. ระดับการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ

นักศึกษามีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้ 2) ความสามารถใช้อธิบายสารสนเทศในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศรวมทั้งเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้กับความรู้ที่มีอยู่เดิม 3) ความสามารถนำสารสนเทศไปบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 4) ความสามารถเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย ส่วนความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลพบว่ายู่ในระดับต่ำ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาการรู้สารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ ได้แก่ งานวิจัยของดวงกมล อุ่นจิตติ (2546) ปภาดา เจียวกิก (2547) และสุพิศ บายคายคม (2550) ที่พบว่านักศึกษามีความสามารถด้านสารสนเทศอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน เมื่อพิจารณาปัจจัยส่งเสริมการรู้สารสนเทศของมหาวิทยาลัยเอกชน ซึ่งได้แก่ การเปิดสอนรายวิชาการรู้สารสนเทศ จากการสำรวจเบื้องต้นของผู้วิจัยพบว่ามหาวิทยาลัยเอกชนทั้ง 12 แห่ง มีการสอนรายวิชาเกี่ยวกับการรู้สารสนเทศเพียง 7 แห่ง และเป็นรายวิชาที่เปิดสอนสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 เท่านั้น เนื้อหาที่สอนเป็นแบบทั่วไปไม่เฉพาะเจาะจงสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง ทำให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตรทางธุรกิจ อาจมีปัญหาในการประยุกต์ใช้กับการเรียนเฉพาะสาขาวิชา นอกจากนี้เนื้อหาการรู้สารสนเทศที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยเอกชนดังกล่าว ยังคงเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ได้แก่ การแนะนำการใช้ห้องสมุดและทรัพยากรสารสนเทศ การบริการของห้องสมุด การสืบค้นสารสนเทศ การเขียนและการนำเสนอรายงาน และการอ้างอิงทางบรรณานุกรม ซึ่งไม่ครอบคลุมเนื้อหาการรู้สารสนเทศทั้งหมด และไม่ครบถ้วนตามมาตรฐานทักษะสามมิติยะสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจของคณิ่งแฮมที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งจากการสำรวจเบื้องต้นพบว่าเนื้อหาการสอนส่วนใหญ่เน้นทักษะการรู้สารสนเทศเพียง 3 ด้าน ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ความสามารถในการนำสารสนเทศไปบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และความสามารถในการเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย ทั้งนี้ผลการสำรวจดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของคณิ่ง

(Cooney. 2005) ที่สำรวจการสอนการรู้สารสนเทศของโรงเรียนธุรกิจในประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่ามีการใช้มาตรฐานการรู้สารสนเทศเป็นแนวทางค่อนข้างน้อย นอกจากนี้การสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้รู้สารสนเทศนั้น จำเป็นต้องเริ่มจากการปูพื้นฐานตั้งแต่การศึกษาระดับต้นและต่อเนื่องจนถึงระดับอุดมศึกษา และต้องได้รับการฝึกฝนและการเตรียมการอย่างเป็นระบบและมีมาตรฐาน โดยจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างอาจารย์และบรรณารักษ์จึงจะเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ชุดิมา ลัจจันนท์. 2544: 57; รังสรรค์ สุกันทา. 2543: 20)

3. การเปรียบเทียบระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจของนักศึกษา จำแนกตามตัวแปรเพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ดังนี้

3.1 นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความแตกต่างกันในทุกด้าน โดยนักศึกษาเพศชายมีระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจมากกว่าเพศหญิง ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงกมล อุ่นจิตติ (2546) และปภาดา เจียวกิก (2547) ที่พบว่านักศึกษาเพศหญิงมีระดับการรู้สารสนเทศสูงกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนของนักศึกษาเพศชายที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลางและดีมีจำนวนมากกว่านักศึกษาเพศหญิง ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีทักษะการรู้สารสนเทศสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

3.2 นักศึกษาที่กำลังศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกันในภาพรวม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 3 และนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีระดับการรู้สารสนเทศมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 2 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้ 2) ด้านความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และ 3) ด้านความสามารถใช้สารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนด้านความสามารถใช้วิจารณ์งานในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้กับความรู้ที่มีอยู่เดิม และด้านความสามารถเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมายไม่พบความแตกต่าง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของนงลักษณ์ มโนวัลย์เลา (Nongluck Manowalulou. 2008) ที่พบว่านักศึกษาที่เรียนชั้นปีต่างกันมีระดับการรู้สารสนเทศแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของปภาดา เจียวกิก (2547) ที่พบว่านักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีการรู้สารสนเทศไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น นักศึกษาจำเป็นต้องใช้ทักษะการรู้สารสนเทศเพื่อการศึกษาและค้นคว้ามากกว่าชั้นปีต้น ๆ ที่เรียนวิชาพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ และในชั้นปีที่ 4 นักศึกษาส่วนใหญ่ในบางหลักสูตร เช่น การตลาด การจัดการ เป็นต้น มีการทำโครงการหรือภาคินิพนธ์ ดังนั้นทักษะการรู้สารสนเทศจะช่วยให้นักศึกษาทำผลงานดังกล่าวได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากทักษะสามมิติยะสารสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจพัฒนาจากมาตรฐานทักษะสามมิติยะการรู้สารสนเทศสำหรับอุดมศึกษาของสมาคมห้องสมุดวิทยาลัยและวิจัย (ACRL) มีลำดับขั้นตอนเช่นเดียวกับการทำวิจัย ซึ่งเริ่มตั้งแต่การกำหนดขอบเขตและหัวข้อเรื่องที่ต้องการศึกษา การรู้จักและการเข้าถึงแหล่งสารสนเทศ การวิเคราะห์สังเคราะห์และประเมินสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย จึงทำให้นักศึกษาทำโครงการหรือภาคินิพนธ์ได้เรียนรู้และฝึกทักษะการรู้สารสนเทศจากการปฏิบัติจริงได้มากกว่าการเรียนรู้อันแต่เพียงทฤษฎีในชั้นปีต้น ๆ

3.3 นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีและปานกลาง มีระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจมากกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่าง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้ 2) ด้านความสามารถใช้สารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านความสามารถใช้วิจารณญาณในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้อ่านความรู้ที่มีอยู่เดิม ส่วนด้านความสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และด้านความสามารถเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมที่เกี่ยวกับการเข้าถึงสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพและถูกกฎหมาย ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของปกาดา เจียวก๊ก (2547) มุจลินทร์ ผลกล้า (2549) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์ และการคิดแบบมีวิจารณญาณมากกว่าผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ซึ่งทักษะการคิดเหล่านี้เป็นทักษะการคิดระดับสูง ทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีสติปัญญาเฉียบแหลม รอบคอบ ตัดสินใจได้ถูกต้อง สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี และพัฒนาตนเองเป็นผู้เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตได้อย่างต่อเนื่อง ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอีกทั้งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการรู้สารสนเทศ (ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. 2551: 8; Zhang. 2007: Online)

3.4 นักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ต่างกัน มีระดับการรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4 โดยนักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับมากมีระดับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจมากกว่านักศึกษาที่มีความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ระดับปานกลางและระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบความแตกต่างในทุกด้าน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของนงลักษณ์ มโนวัลย์เลา (Nongluck Manowalulou. 2008) พบว่านักศึกษาทางธุรกิจต้องมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการเรียนและการทำงานในชีวิตปัจจุบัน จึงเป็นทักษะที่จำเป็นของนักศึกษาทางธุรกิจทักษะหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากการรู้คอมพิวเตอร์เป็นทักษะที่จำเป็นอย่างหนึ่งของการรู้สารสนเทศ (Spitzer; Eisenberg; & Low. 1998: Online) โดยเฉพาะในยุคสังคมสารสนเทศที่สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มจำนวนมากขึ้นจนมีแนวโน้มแทนที่สื่อสิ่งพิมพ์ในปัจจุบัน สารสนเทศจำนวนมากเกิดขึ้นบนอินเทอร์เน็ตตลอดเวลา ทำให้การใช้สารสนเทศของนักศึกษาจำเป็นต้องพึ่งพาเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลางในการสืบค้น การอ่านและการจัดการทำข้อมูลที่ได้รับมา ตลอดจนการนำเสนอสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ ที่สามารถสื่อสารให้ผู้รับเข้าใจได้ง่าย

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับอาจารย์และผู้บริหารหลักสูตร

จากผลการวิจัยที่พบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีระดับการรู้สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่ามหาวิทยาลัยควรให้ความสำคัญกับการสอนการรู้สารสนเทศ โดยบรรจุเป็นรายวิชาบังคับแก่นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ซึ่งเป็นการสอนการรู้สารสนเทศแบบพื้นฐานหรือทั่วไป เพื่อให้ นักศึกษามีทักษะการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัยที่ต้องเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และควรจัดสอนการรู้สารสนเทศในระดับก้าวหน้าที่มี เนื้อหาเฉพาะหรือเหมาะสมกับนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชา โดยประยุกต์ใช้มาตรฐานสามมิติของการรู้สารสนเทศสำหรับอุดมศึกษา หรือมาตรฐานสามมิติของการรู้สารสนเทศเฉพาะสาขาวิชาเป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนดังกล่าว ตลอดจน การสอนแบบบูรณาการการรู้สารสนเทศกับรายวิชาอื่น เพื่อให้ นักศึกษาได้พัฒนาทักษะการรู้สารสนเทศจากการเรียนการรู้ สารสนเทศ ที่มีเนื้อหาสาระตรงกับสาขาวิชาหรือหลักสูตร และเป็นการเรียนการสอนที่นักศึกษาได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับบรรณารักษ์

บรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยที่สอนหลักสูตรทางธุรกิจ ควรมีความรู้เกี่ยวกับการรู้สารสนเทศทางธุรกิจ เพื่อสามารถ ให้คำแนะนำแก่นักศึกษาและอาจารย์ได้ โดยสามารถช่วยเหลือในการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับหลักสูตร ทางธุรกิจ แนะนำแหล่งสารสนเทศทางธุรกิจ ร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนรายวิชาทางธุรกิจในการสอนการรู้สารสนเทศแบบ บูรณาการกับรายวิชาต่าง ๆ รวมทั้งการจัดกิจกรรมส่งเสริมการรู้สารสนเทศแก่นักศึกษาและคณาจารย์และการจัดฝึกอบรม

เกี่ยวกับการรัฐสภาระสนเทศ เช่น การแนะนำห้องสมุด การสืบค้นสารสนเทศ การใช้ฐานข้อมูลทางด้านธุรกิจ การใช้เครื่องมือสำหรับสืบค้นสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาทักษะการรัฐสภาระสนเทศแก่นักศึกษาทางธุรกิจให้สอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัย

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ศึกษาหลักสูตรการรัฐสภาระสนเทศ และมาตรฐานสามมิติของการรัฐสภาระเทศที่เหมาะสมกับนักศึกษาทางธุรกิจ เพื่อพัฒนาตัวแบบแผนการสอนรายวิชาการรัฐสภาระเทศที่สอดคล้องกับสาขาวิชาทางธุรกิจ และสามารถพัฒนาทักษะการรัฐสภาระเทศทางธุรกิจของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 ศึกษาระดับการรัฐสภาระเทศทางธุรกิจสำหรับนักศึกษาโดยใช้มาตรฐานอื่นนอกเหนือจากมาตรฐานของคณินแกรม เพื่อหาข้อสรุปสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด และใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการรัฐสภาระเทศแก่นักศึกษาทางธุรกิจ

3.3 ศึกษาการสอนรายวิชาการรัฐสภาระเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจ โดยศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ทราบปัจจัยและสาเหตุของความสำเร็จและความล้มเหลวของการพัฒนาทักษะการรัฐสภาระเทศแก่นักศึกษา และใช้เป็นข้อมูลสำหรับพัฒนาการเรียนการสอนรายวิชาการรัฐสภาระเทศ

3.4 ศึกษาความต้องการด้านทักษะการรัฐสภาระเทศของบุคคลในวิชาชีพทางธุรกิจ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาการรัฐสภาระเทศ เพื่อให้ นักศึกษาทางธุรกิจสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้หลังจากสำเร็จการศึกษา

.....

เอกสารอ้างอิง

ชุตินา ลัจจพันธ์. (2544). การรัฐสภาระเทศเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาคอนไทยและสังคมไทย.

วารสารสุโขทัยธรรมมาธิราช. 14(3): 50-63.

ดวงกมล อุจน์จิตติ. (2546). การประเมินการรัฐสภาระเทศของนิสิตระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยบูรพา.

ชลบุรี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ปภาดา เจียวก๊ก. (2547). การรัฐสภาระเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ปริญญาโท ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). การพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิควิธีคิดตั้ง.

มัจฉลินทร์ ผลกล้า. (2549). การรัฐสภาระเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย

สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์).

ปัตตานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รังสรรค์ สุกันทา. (2543, มีนาคม-มิถุนายน). การรัฐสภาระเทศ: ชีตความสามารถที่จำเป็นเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต.

วารสารครุศาสตร์. 28(3): 17-24.

- รัชนี้พร พุคยาภรณ์ พุกกะมาน. (2552). **ศรีปทุมหนี่คู่แข่งลงลึกหลักสูตรเฉพาะทาง**. สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2552, จาก <http://blog.spu.ac.th/print.php?id=18007>
- แหวตา เตชาทวีวรรณ. (2551). **การบูรณาการการรู้สารสนเทศกับระบบจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. (คอมพิวเตอร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สุพิศ บายคายคม. (2550). **การรู้สารสนเทศของนิสิตระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Association of College and Research Libraries. (2000). **Information Literacy Competency Standards for Higher Education**. Retrieved May 5, 2008, from <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandards/informationliteracycompetency.cfm>
- Cooney, Martha. (2005). Business Information Literacy Instruction: A Survey and Progress Report. **Journal of Business & Finance Librarianship**. 11(1): 3-25.
- Cunningham, Nancy A. (2003, May). Information Competency Skills for Business Students. **Academic BRASS**. 1(1). Retrieved August 20, 2008, from http://www.ala.org/ala/mgrps/divs/rusa/sections/brass/brasspubs/academicbrass/acadarchives/volume1number1/ALA_print
- Emmett, A.; & Emde, J. (2007, February). Assessing Information Literacy Skills Using the ACRL Standard as a Guide. **Reference Services Review**. 35(2): 210-229.
- Nongluck Manowalulou. (2008). **The Importance of Undergraduate's Computer Competency and Information Literacy Skills: Marketing faculty's Perspectives in Thailand**. Retrieved March 4, 2010, from <http://proquest.umi.com>
- Pinto, Maria; & Doucet, A-Vinciane. (2007, November). An Academic Portal for Higher Education Information Literacy: The e-COMS Initiative. **The Journal of Academic Librarianship**. 33(5): 604-611.
- Spitzer, Kathleen L.; Eisenberg, Michael B.; & Lowe, Carrie A. (1998). **Information Literacy: Essential Skills for the Information Age**. Retrieved April 4, 2009, from <http://ericit.org/plweb-cgi/fastweb>
- Zhang, Li. (2007). **Promoting Critical Thinking, and Information Instruction in Biochemistry Course**. Retrieved March 1, 2010, from <http://www.istl.org/07-summer/refereed.html>

ภาคผนวก

ทักษะสามมิติสาระสนเทศสำหรับนักศึกษาทางธุรกิจ (Information Competency Skills for Business Students)

ของ แน่นซี่ เอ. คันนิงแฮม ประกอบด้วย 5 มาตรฐานหลักและดัชนีบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดลักษณะและขอบเขตของสารสนเทศที่ต้องการได้
ตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานที่ 1 มีดังนี้

การวางแผนและพัฒนากลยุทธ์

- 1.1 รู้วิธีสร้างกลยุทธ์ในการค้นหาหัวข้อทางธุรกิจ โดยคำนึงถึงทรัพยากรสารสนเทศที่มีอยู่และเวลาที่ใช้ในการค้น
- 1.2 สามารถรวมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียนเพื่อระบุสารสนเทศที่ต้องการสำหรับทำงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.3 สามารถระบุแนวคิดสำคัญและคำศัพท์ทางธุรกิจเพื่อใช้ในการสืบค้นสารสนเทศสำหรับงานที่ได้รับมอบหมาย
- 1.4 เข้าใจรูปแบบและความทันต่อเหตุการณ์ของสารสนเทศทางธุรกิจ เช่น สารสนเทศออนไลน์ สิ่งพิมพ์ วัสดุย่อส่วน เป็นต้น
- 1.5 เข้าใจบทบาทของบรรณารักษ์ทางธุรกิจเพื่อขอความช่วยเหลือเมื่อมีคำถาม

การระบุแหล่งสารสนเทศ

- 1.6 เข้าใจเกี่ยวกับแหล่งและประเภทของสารสนเทศทางธุรกิจที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ รวมทั้งความแตกต่างของสารสนเทศเหล่านี้ เช่น เอกสาร 10K หรือรายงานส่งกองทุน รายงานประจำปี เป็นต้น
- 1.7 สามารถระบุแหล่งสารสนเทศด้านการเงินของบริษัทมหาชน ได้แก่ ฐานข้อมูล EDGER ฐานข้อมูลห้องสมุด และเว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น Hoover.com เป็นต้น
- 1.8 เข้าใจบทบาทของรัฐที่สามารถให้สารสนเทศเพื่อการวิจัยทางธุรกิจ เช่น SEC, Census เป็นต้น
- 1.9 เข้าใจความแตกต่างของบทความวารสารทางธุรกิจว่าอาจจะเป็นบทความทางวิชาการ บทความทั่วไป หรือ บทความทางวิชาชีพ
- 1.10 เข้าใจบทบาทของสมาคมอุตสาหกรรม กลุ่มผู้บริโภค และองค์กรอื่น ๆ ที่สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับธุรกิจ
- 1.11 เข้าใจบทบาทขององค์กรระหว่างประเทศที่สามารถให้สารสนเทศเกี่ยวกับธุรกิจ
- 1.12 เข้าใจการใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์สารสนเทศทางธุรกิจในหัวข้อที่ศึกษา
- 1.13 เข้าใจบทบาทของสารสนเทศที่มาจากแหล่งที่มีอำนาจรับผิดชอบและสารสนเทศประเภทมาตรฐานในสาขาวิชา เช่น การบัญชี การภาษี เป็นต้น
- 1.14 เข้าใจการใช้ประโยชน์และเวลาในการใช้แหล่งสารสนเทศด้านกฎหมาย
- 1.15 เข้าใจประเภทของสารสนเทศทางธุรกิจที่ใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายทั้งทางอินเทอร์เน็ตและจากห้องสมุดประชาชน และห้องสมุดสถาบันศึกษา
- 1.16 เข้าใจสารสนเทศทางธุรกิจบางประเภทที่ต้องเสียค่าใช้จ่าย เช่น รายงานทางการตลาด/อุตสาหกรรม/ผลิตภัณฑ์ เป็นต้น
- 1.17 เข้าใจวิธีค้นหาสารสนเทศในสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อทางธุรกิจที่จะศึกษา เช่น จิตวิทยา การศึกษา เป็นต้น

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ
ตัวบ่งชี้สำหรับมาตรฐานที่ 2 มีดังนี้

- 2.1 สามารถเลือกเครื่องมือการค้นคืนที่ดีที่สุดเพื่อประสิทธิภาพในการสืบค้น เช่น โอแพก (OPAC) โปรแกรมค้นหา (Search engine) เป็นต้น

- 2.2 เข้าใจวิธีที่จะระบุแหล่งและเข้าถึงฐานข้อมูลทางธุรกิจ เช่น ABI/Inform, Lexis/Nexis เป็นต้น
- 2.3 เข้าใจระบบการจัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศทางธุรกิจในการค้นหาสารสนเทศที่ต้องการ เช่น SIC, NAICS เป็นต้น
- 2.4 เข้าใจวิธีเข้าถึงและใช้สถิติทางเศรษฐศาสตร์และประชากรศาสตร์
- 2.5 เข้าใจการใช้ประโยชน์และเวลาในการใช้แหล่งสารสนเทศด้านกฎหมายและวิธีเข้าถึงสารสนเทศเหล่านั้น เช่น การอ้างถึงวรรณกรรมทางกฎหมาย เป็นต้น
- 2.6 เข้าใจการกำหนดคำสำคัญและคำเหมือนเพื่อใช้สืบค้นสารสนเทศทางธุรกิจ
- 2.7 เข้าใจการใช้ลักษณะพิเศษของฐานข้อมูลเพื่อให้ได้ผลการสืบค้นที่ดีที่สุด เช่น ตรรกบูลีน การจำกัดผลการสืบค้น การจัดเรียงผลการสืบค้น เป็นต้น
- 2.8 รู้จักใช้บริการยืมระหว่างห้องสมุดและบริการอื่น ๆ เพื่อเข้าถึงสารสนเทศที่ไม่มีให้บริการในห้องสมุด
- 2.9 รู้จักวิธีการดาวน์โหลด สิ่งพิมพ์ และส่งผลการสืบค้นทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์
- 2.10 สามารถตรวจสอบคำค้นและกำหนดคำค้นใหม่เมื่อได้ผลการสืบค้นที่ไม่ตรงความต้องการ
- 2.11 สามารถติดตามหาแหล่งที่มาของสารสนเทศเพื่อนำมาทำรายการอ้างอิงหรือใช้ประโยชน์ในอนาคต

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้วิจารณ์ญาณในการประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงสารสนเทศที่ได้กับความรู้ที่มีอยู่ ตัวอย่างสำหรับมาตรฐานที่ 3 มีดังนี้

- 3.1 สามารถวิเคราะห์ทั้งการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและมีวิจารณ์ญาณในการประเมินเอกสารของบริษัทมหาชน
- 3.2 เข้าใจความแตกต่างระหว่างรายงานประจำปีของบริษัทกับหนังสือชี้ชวน
- 3.3 เข้าใจลักษณะของสารสนเทศธุรกิจที่เผยแพร่ทางเว็บ เช่น ลำดับเวลา (Timeliness) ความน่าเชื่อถือ (Authority) เป็นต้น
- 3.4 สามารถถ่วงน้ำหนักแนวคิดที่เกี่ยวข้องจากวรรณกรรมทางธุรกิจเพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์เกี่ยวกับบริษัทหรืออุตสาหกรรม หรือกรณีศึกษา
- 3.5 ขอคำแนะนำจากบรรณารักษ์และ/หรืออาจารย์เกี่ยวกับการตีความหรือการเข้าถึงสารสนเทศ

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศไม่ว่าในฐานะส่วนบุคคลหรือสมาชิกของกลุ่มสามารถใช้สารสนเทศให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัวอย่างสำหรับมาตรฐานที่ 4 มีดังนี้

- 4.1 สามารถสังเคราะห์และประเมินผลการสืบค้นว่ามีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหัวเรื่องที่ศึกษาหรือไม่
- 4.2 สามารถใช้เทคโนโลยีทั้งฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ได้อย่างเหมาะสมในการสื่อสารความคิดที่ได้จากผลงานของตน เช่น สแกนเนอร์ โปรแกรม PowerPoint เป็นต้น
- 4.3 สามารถแปลงข้อมูลทางการเงินหรืออื่น ๆ เป็นไฟล์ Excel หรือโปรแกรมสเปรดชีตอื่นเพื่อใช้ในการวิเคราะห์หรือจัดการข้อมูลให้ได้ตามต้องการ

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาทางธุรกิจผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ กฎหมายและสังคมที่เกี่ยวกับการเข้าถึงและการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย ตัวอย่างสำหรับมาตรฐานที่ 5 มีดังนี้

- 5.1 เข้าใจเกี่ยวกับการลอกเลียนวรรณกรรม (Plagiarism) และผลเสียที่ได้รับจากการลอกเลียนวรรณกรรม
- 5.2 สามารถเขียนการอ้างอิง (Citation) และบรรณานุกรม (References) ได้ถูกต้องตามรูปแบบมาตรฐานที่เลือกใช้
- 5.3 เข้าใจประเด็นเกี่ยวกับลิขสิทธิ์และทรัพย์สินทางปัญญาที่ว่าด้วยการนำผลงานของผู้อื่นไปใช้และเผยแพร่
- 5.4 ใช้ผลงานที่ได้รับมาด้วยความคุ้มครองลิขสิทธิ์ด้วยความรับผิดชอบตามระเบียบข้อปฏิบัติและกฎหมายที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน